

VẬN DỤNG LÝ THUYẾT ĐẠI DIỆN VÀ LÝ THUYẾT THÔNG TIN BẤT CÂN XÚNG TRONG HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VỀ NIÊM YẾT CỔ PHIẾU TẠI VIỆT NAM

NGUYỄN PHƯƠNG THẢO *

Tóm tắt: Trong cấu trúc pháp luật điều chỉnh thị trường chứng khoán, các quy định về niêm yết cổ phiếu giữ vai trò trung tâm trong việc định hình khuôn khổ quản trị thị trường, không chỉ kiểm soát điều kiện gia nhập thị trường chính thức mà còn góp phần thiết lập cơ chế thực thi các nguyên tắc minh bạch, trách nhiệm giải trình và bảo vệ quyền lợi nhà đầu tư. Tuy nhiên, thực tiễn thi hành pháp luật tại Việt Nam vẫn tồn tại hạn chế về công bố thông tin, giám sát hậu kiểm và kiểm soát xung đột lợi ích. Bài viết tiếp cận vấn đề hoàn thiện pháp luật về niêm yết cổ phiếu từ hai học thuyết nền tảng: Lý thuyết Đại diện và Lý thuyết Thông tin bất cân xứng. Trên cơ sở phân tích mối quan hệ giữa doanh nghiệp phát hành, nhà đầu tư và thị trường dưới góc nhìn hai học thuyết này, bài viết xác định những yêu cầu đặt ra đối với hoạt động lập pháp; đánh giá mức độ tương thích của pháp luật hiện hành; chỉ ra những khoảng trống pháp lý cần được điều chỉnh và đề xuất một số giải pháp nhằm hoàn thiện pháp luật theo hướng nâng cao hiệu quả hoạt động công bố thông tin, cải thiện năng lực giám sát và củng cố cơ chế bảo vệ nhà đầu tư phù hợp với thông lệ quốc tế.

Từ khóa: Niêm yết cổ phiếu; lý thuyết đại diện; lý thuyết thông tin bất cân xứng

Nhận bài: 05/6/2025

Hoàn thành biên tập: 29/8/2025

Duyệt đăng: 29/8/2025

APPLYING THE THEORIES OF AGENCY AND ASYMMETRIC INFORMATION IN IMPROVING THE LAW ON STOCK LISTING IN VIETNAM

Abstract: In the legal structure regulating the stock market, provisions on stock listing play a central role in shaping the market governance framework, not only do they control the conditions for a company to enter the market officially but they also contribute to the establishment of a mechanism for implementing the principles of transparency, accountability, and protection of investors' rights. However, the practice of enforcing the law in Vietnam still has limitations in information disclosure, post-audit supervision, and controlling conflicts of interest. This article approaches the issue of improving the law on stock listing from two fundamental theories: agency theory and asymmetric information theory. By analysing the relationship between stock issuing enterprises, investors, and the market from the perspective of these two theories, the article identifies the requirements for legislative activities, evaluates the fitness of current laws and identifies legal gaps that should be addressed, and proposes several groups of solutions to enhance Vietnamese laws on stock listing with the aim to improve the effectiveness of information disclosure activities, monitoring capacity, and strengthen investor protection mechanisms in line with international practices.

Keywords: Stock listing; agency theory; asymmetric information theory

Received: 5 June 2025; Editing completed: 29 August 2025; Accepted for publication: 29 August 2025

* Thạc sĩ, Học viện Ngân hàng. E-mail: thaonp.kl@hvn.edu.vn